

Karácsony, hajnali mise – pásztorok miséje

Iz 62,1-5

„Új néven hívlak”

Sion miatt nem hallgathatok, és Jeruzsálem miatt nem nyugszom, míg föl nem ragyog igazsága, mint a hajnal, és szabadulása, mint a fáklya, nem tűndököl. Meglátják majd a népek igazságodat, és a királyok dicsőségedet. Új néven hívnak majd, amellyel az Úr ajka nevez el. A dicsőség koronája leszel az Úr kezében, királyi fejdísz Istened kezében. Nem hívnak többé elhagyottnak, sem országodat magányosnak, hanem így neveznek: „én gyönyörűségem”, és országodat: „menyasszony”, mert az Úr örömét találja benned, s országod újra férjhez megy. Mert amint a vőlegény feleségül veszi a leányt, úgy fog frigyre lépni veled fölépítőd; és amint a vőlegény örül a menyasszonynak, úgy leli örömét benned Istened.

A szöveg Izajás könyvének harmadik részéből az ún. Tritó-Izajásból származik. A próféta könyvének feldarabolása ellen a Pápai Biblikus Bizottság 1908-ban fellépett, de miután az irodalmi elemzés nem irányult a sugalmazottság ellen, a katolikusok is fokozatosan elfogadták, hogy később Izajás modorában írt próféciákat szerkesztettek a könyvhöz (F. Felmann 1926, J. Fischer 1939).

A fejezetben található Sion név kánaáni eredetű, eredeti jelentése „megközelíthetetlen hely”, amelyet a judeai hegylánc egyik hegyére értettek a honfoglalás előtt amelyen egy Jebuz nevű város állt, amelyet a zsidók Jeruzsálemnek, „békeeséges látomás”-nak neveztek. Salamon templomot is épített a legmagasabb csúcson. Így a 12 törzs politikai székhelye lett a város, valamint a Jahve-kultusz egyetlen temploma volt megtalálható a hegyen. Tehát a hegy Isten házának, a templomnak adott helyet, ezért a helyet Isten jelenléte hegyének tekintették. Eredetileg Isten jelenlétét a pusztai vándorlás alatt a szövetség ládához kötötték, majd ezt a jeruzsálemi templomra alkalmazták. Így aztán a templom megépítését a világ teremtéséhez hasonlították.

A szöveg mindenképpen a fogság után, Kr. e. 538 után keletkezett, mert nem a gazdag, hanem a kifosztott Jeruzsálem újraéledéséről van szó benne. A zsidó patrióta próféta úgy becézi Jeruzsálemet, ahogyan a vőlegény a menyasszonyt. Ennek oka, hogy újraindul a kultusz a ki-

fosztott és lerombolt Jeruzsálemben, és a templom újraépül. Az épületek is szebbek lesznek, valamint az újrainduló Jahve-kultusz miatt a vallásos emberek növekvő reményét is megtestesíti a város.

Ezért idézi oly gyakran Sion nevét az Újszövetség is – összesen hét-szer –, továbbá a „Sion leánya” kifejezést használja Jeruzsálem lakóira (Iz 62,11 = Mt 21,5). A vallási sóvárgás éneke volt ez a szöveg az Ószövetségben. Számos kifejezés utal a reményteli várakozásra, „Sion igazságára”. A szerző, aki a vallási újraéledést sürgeti, természeti képekkel kapcsolja össze ezt, amelynek mindegyike a reményteli vallási kezdetre utal: *„mint a hajnal, és szabadulása, mint a fáklya”* (1.v.). Világos azonban a szövegből, hogy a nagyságát az Isten adja ennek a városnak: *„A dicsőség koronája leszel az Úr kezében, királyi fejdísz Istened kezében”* (3.v.). A korábban házasságtörőnek nevezett elvallástalanodott várost most dicsőségesnek és jegyesnek nevezi, mert visszatért az igaz Isten tiszteletéhez. Ezt a terminológiát folytatja Pál apostol, amikor Jézust új Sion-hegynak (Róm 11,26) és a végidők üdvösségének nevezi. A Jelenések könyvében a keresztény apokaliptikus író látomásában a Sion-hegy a világ vallásainak központja lesz (14,1), ahol a kiválasztott 144 000 hitvalló tanúskodik Jézusról, a dicsőséges megváltóról.

A keresztény iratokban tehát Jeruzsálem és temploma úgy lesz megszemélyesítve, hogy rajta mindig Jézust, a megváltás beteljesítőjét értik. A keresztények számára Jeruzsálem vallási jelentőségét Jézus megváltása, az ősegyház indulása adja. Jeruzsálemnek a próféták által megálmodott és Tritó-Izajás által megénekelte vallási jelentőségét Jézus teljesíti be. Benne teljesedett be a Sion-teológia. Az egyház mint új Izrael lép a régi Izrael helyébe – hirdetik az egyházatyák is. Jeruzsálem szakrális jellegének világméretű hirdetői a keresztény misszionáriusok lesznek, a világméretű vallási zarándoklatok konkrét szervezői a keresztény egyház vezetői. A Jeruzsálembe irányuló keresztény vallási turizmus célja: ápolni a kapcsolatot a megváltás helyével és ápolni a kapcsolatot azzal az ősi keresztény közösséggel, amely változatos körülmények között a mai Izraelben is őrzi Jézus megváltásának tényét. Ismétli továbbá a napi szentmisében Jézus kereszttáldozatát, nem hagyja feledni a keresztények számára fontos szent helyeket, a Via Dolorosat és a Golgotát, ahol a szenvedésből új remény sarjadt.